قرائت مجاز درعبارت شیخ الطائفه

عرض من این است: شیخ چه فرمودند؟ در مقدمه تبیان که در اینجا افتاده بود فرمودند:

> و اعلموا ان العرف من مذهب أصحابنا و الشائع من اخبارهم و رواياتهم ان القرآن نزل بحرف واحد، علي نبي واحد، غير انهم اجمعوا علي جواز القراءة بما يتداوله القراء و أن الإنسان مخير باي قراءة شاء قرأ، و كرهوا تجويد قراءة بعينها بل أجازوا القراءة بالمجاز أذي يجوز بين القراء و لم يبلغوا بذلك حد التحريم و الحظر[1]

«...غیر انهم اجمعوا»؛ امامیه اجماع دارند که قرائت جایز است بر **«بما يتداوله القراء»**؛ این تداول در عبارت هر دو امام آمده بود و در مفتاح هم که آمده. «یتداوله القراء» یعنی چه؟ **«القراء و أن الإنسان مخير باي قراءة شاء قرأ»**؛ علماء امامیه اجماع کردهاند بر اینکه انسان مخیر است تا هر کدام از این قرائات را که میخواهد قرائت کند. **«و كرهوا تجويد قراءة بعينها»**؛ کراهت داشتند که تنها یک قرائت را مختار خودتان قرار دهید. **«بل»؛** این بل افتاده است. حتی در جزوهای که دو-سه سال پیش در تحلیل اینجا نوشته بودم دیدم که من هم انداختهام. بهخاطر اینکه نکاتی که الآن در ذهن من آمده در آن وقت نبود. **«بل أجازوا»**؛ این بل به بیانی که میخواهم الآن عرض کنم تداول را توضیح میدهد. «یتداوله القراء» که مرحوم شیخ آن را آوردهاند یک چیز عمومی در زمان خودشان بوده. شیخ از این تداول چیزی میفهمیدند. چه میفهمیدند؟ تداول یعنی تداول! یعنی قراء بین خودشان اینها را میگویند. من! **«بل اجازوا»؛** علماء امامیه که اجماع کردهاند بر **«جواز ما يتداوله بين القراء، بل اجازوا القراءة بالمجاز أذي يجوز بين القراء»**؛ اجماع دارند که اجازه دادهاند قرائت به مجاز بین قراء را. میگویند که قرائت مجاز و غیر مجاز دارد. شیخ چه میخواهند بگویند؟ بعداً از عبارت مرحوم فیض میآورم. درمقدمه تفسیر صافی است. بعد از اینکه این اجماعات را کنار میگذارند ببینید که ایشان چه میگویند. برای خودشان مجاز را به این صورت میگویند که من در صافی احسن القرائات را انتخاب میکنم. نه تواترش را میگویند و نه ... . بلکه میگویند هر چه که به زبان راحتتر بیاید و... .

---

[1]مفتاح الکرامة فی شرح قواعد العلامة (ط-جماعة المدرسین) ج۷ص۲۱۵

بازبینی #2
ایجاد شده 18 آوریل 2024 13:53:45 توسط ... .
به روزرسانی شده 27 مه 2024 16:06:28 توسط ... .